

Relevantný trh: trhu so zmluvami o poistení vozidiel a trh s opravami motorových vozidiel

Konanie: návrh na začatie prejudiciálneho konania týkajúceho sa výkladu článku 101 ods. 1 ZFEÚ

Súdny dvor sa zaoberal najmä nasledujúcimi pojmami: „Hospodárska súťaž – Článok 101 ods. 1 ZFEÚ – Uplatňovanie analogickej vnútroštátnej právnej úpravy – Právomoc Súdného dvora – Dvojstranné dohody uzatvorené medzi poisťovňami a autoopravovňami týkajúce sa hodinových sadzieb za opravy – Zvýšené sadzby v závislosti od počtu zmlúv o poistení, ktoré uzatvoria tieto autoopravovne konajúce ako poisťovací agent pre poisťovňu – Pojem ‚dohoda, ktorá má za cieľ obmedzovanie hospodárskej súťaže‘“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka:

Maďarské poisťovne, a to najmä poisťovne Allianz a Generali, každoročne dojednávajú s autoopravovňami podmienky a sadzby za opravy poškodených poistených vozidiel, hradené poisťovňou. Tieto autoopravovne tak môžu bezprostredne vykonávať opravy podľa podmienok a sadzieb dohodnutých s poisťovňou.

Od konca roka 2002 niekoľkí autorizovaní predajcovia automobilov, ktorí pôsobili aj ako autoopravovne, poverili GÉMOSZ (Gépjármű Márkakereskedők Országos Szövetsége), národné združenie autorizovaných predajcov, aby v ich mene každoročne dojednálo s poisťovňami rámcové dohody o hodinovej sadzbe uplatňovanej pri oprave poškodených vozidiel.

Uvedení predajcovia majú s poisťovňami dvojaký vzťah. Na jednej strane v prípade poistných udalostí opravujú poistené vozidlá na účet poisťovní a na druhej strane vystupujú ako poisťovací agenti, pričom ako splnomocnenci svojich vlastných poisťovacích maklérov alebo pridružených maklérov ponúkajú pri predaji alebo oprave vozidiel svojim zákazníkom poistenia automobilov.

V rokoch 2004 a 2005 združenie GÉMOSZ a poisťovňa Allianz uzavreli rámcové dohody. Allianz následne na základe rámcových dohôd uzatvorila niekoľko individuálnych dohôd s uvedenými predajcami. Tieto dohody stanovovali, že predajcovia budú za opravu poškodených vozidiel dostávať zvýšenú hodinovú sadzbu, ak počet poistení vozidiel v poisťovni Allianz dosiahne určitý percentuálny podiel na celkovom počte poistení predaných predajcom.

Generali počas tohto obdobia neuzavrela žiadne rámcové dohody so združením GÉMOSZ, no uzatvorila individuálne dohody s uvedenými predajcami. Aj keď tieto dohody neobsahovali písomnú doložku o zvýšení hodinových sadzieb, ako obsahovali zmluvy s Allianz, GVH (Gazdasági Versenyhivatal – úrad pre hospodársku súťaž) konštatoval, že v praxi Generali uplatňovala analogický komerčný postup.

Sporným rozhodnutím GVH určil, že uvedené dohody, ako aj ďalšie dohody, ktoré uzatvorilo päť žalobcov vo veci samej a Porsche Biztosítási, sú nezlučiteľné s § 11 TpvT (A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. Törvény). Tieto dohody možno rozdeliť do týchto troch skupín:

- horizontálne dohody, a to tri rozhodnutia prijaté združením GÉMOSZ v rokoch 2003 až 2005, v ktorých boli určené „odporúčané ceny“ opráv poškodených vozidiel pre autorizovaných predajcov automobilov, ktoré tieto predajcovia majú uplatňovať voči poisťovniam,
- rámcové dohody uzatvorené v rokoch 2004 a 2005 medzi združením GÉMOSZ a poisťovňou Allianz a viaceré individuálne dohody uzavreté počas toho istého obdobia medzi určitými autorizovanými predajcami a poisťovňami Allianz a Generali, ktoré výšku hodinových sadzieb za opravy podmieňovali výsledkom dosiahnutým v oblasti uzatvárania poistných zmlúv,
- rozličné dohody uzatvorené v rokoch 2000 až 2005 medzi poisťovňami Allianz a Generali na jednej strane a poisťovacími maklérmi Peugeot Márkakereskedők, Opelkereskedők a Porsche Biztosítási na druhej strane, ktoré mali ovplyvniť praktiky týchto maklérov najmä tým, že stanovovali minimálnu percentuálnu mieru alebo počet zmlúv o poistení automobilov, ktoré má maklér uzatvoriť v danom čase, a určovali provízie pre týchto maklérov, ktoré boli odstupňované v závislosti od počtu získaných poistných zmlúv.

GHV usúdil, že tento súbor dohôd, posudzovaných jednotlivo aj ako celok, mal za cieľ obmedzovanie hospodárskej súťaže na trhu so zmluvami o poistení vozidiel a na trhu s opravami motorových vozidiel. GVH sa domnieval, že článok 101 ZFEÚ sa nevzťahuje na tieto dohody, keďže nemajú vplyv na obchod medzi členskými štátmi a ich protiprávnosť vyplývala výlučne z maďarských predpisov o ochrane hospodárskej súťaže. Z dôvodu tejto protiprávnosti uvedený orgán zakázal pokračovať v sporných praktikách a uložil pokutu vo výške 5 319 000 000 HUF poisťovni Allianz, 1 046 000 000 HUF poisťovni Generali, 360 000 000 HUF združeniu GÉMOSZ, 13 600 000 HUF spoločnosti Peugeot Márkakereskedők a 45 000 000 HUF spoločnosti Opelkereskedők.

Fővárosi Bíróság (Mestský súd v Budapešti) v nadväznosti na žalobu o neplatnosť podanú žalobcami vo veci samej čiastočne zmenil sporné rozhodnutie, avšak na základe odvolania Fővárosi Ítéltábla (Odvolací súd v Budapešti) rozsudkom potvrdil zákonnosť tohto sporného rozhodnutia v celom rozsahu.

Žalobcovia vo veci samej podali proti uvedenému rozsudku kasačný opravný prostriedok na Legfelsőbb Bíróság (maďarský Najvyšší súd), v rámci ktorého tieto žalobcovia tvrdia, že dotknuté dohody nemali za cieľ obmedziť hospodársku súťaž.

Legfelsőbb Bíróság po prvé uvádza, že znenie § 11 ods. 1 Tptv je takmer zhodné so znením článku 101 ods. 1 ZFEÚ a že výklad uvedeného § 11 Tptv, ktorý bude napokon poskytnutý vo vzťahu k dotknutým zmluvám, bude mať v budúcnosti vplyv rovnako aj na výklad článku 101 ZFEÚ v tomto členskom štáte. Tento súd ďalej zdôrazňuje, že existuje zjavný záujem na jednotnom výklade ustanovení alebo pojmov práva Únie. Legfelsőbb Bíróság po druhé konštatuje, že Súdny dvor zatiaľ nerozhodoval o otázke, či dohody, akými sú dotknuté dohody vo veci samej, možno kvalifikovať ako „dohody, ktoré majú vzhľadom na svoju povahu za cieľ obmedzovanie hospodárskej súťaže“.

Za týchto okolností Legfelsőbb Bíróság rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Možno dvojstranné dohody uzavreté medzi poisťovňou a určitými autoopravovňami alebo medzi poisťovňou a združením autoopravovní, podľa ktorých hodinová sadzba, ktorú poisťovňa uhrádza autoopravovní za opravu vozidiel poistených v tejto poisťovni, závisí okrem iného od počtu a percentuálneho podielu poistných zmlúv uzavretých s touto poisťovňou prostredníctvom autoopravovne konajúcej ako poisťovací agent predmetnej poisťovne, kvalifikovať ako dohody, ktoré majú za cieľ vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu, a ktoré preto sú v rozpore s článkom 101 ods. 1 ZFEÚ?“

Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 101 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že dvojstranné dohody, ktoré uzavreli spoločnosti poskytujúce poistenie automobilov s predajcami automobilov vykonávajúcimi činnosť autoopravovní alebo so združením týchto predajcov, ktoré sa týkajú hodinových sadzieb hradených poisťovňou za opravu vozidiel v nej poistených a podľa ktorých tieto sadzby závisia okrem iného od počtu a podielu zmlúv o poistení, ktoré uzatvoril predajca ako poisťovací agent v prospech tejto poisťovne, je možné považovať za obmedzovanie hospodárskej súťaže “z hľadiska cieľa“ v zmysle tohto ustanovenia, ak v nadväznosti na individuálne a konkrétne preskúmanie znenia a cieľa týchto dohôd, ako aj právneho a hospodárskeho kontextu, do ktorého sú vložené, sa tieto dohody zdajú svojou povahou škodlivé pre riadne fungovanie hospodárskej súťaže na obidvoch dotknutých trhoch.

Viac informácií na: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-32/11>